

Máj

Rozsáhlá lyrickoepická báseň se skládá ze čtyř zpěvů, dvou meziher (intermezza) a předzpěvu. Děj líčí tragédii milenců Viléma a Jarmily a je hodně spleťitý. Důležitější než samotný děj je v básni vyjádření touhy po svobodě a skutečné lásce, ale také pochybnosti o tom, zda je vůbec možné tuto touhu naplnit.

III. ZPĚV (úryvek)

Po modrém blankytu bělavé páry hynou,
lehounký větřík s nimi hraje;
a vysoko – v daleké kraje
bílé obláčky dálným nebem plynou,
a smutný vězeň takto mluví k nim:
„Vy, jenž dalekosáhlým během svým
co ramenem tajemným zemi objímáte,
vy hvězdy rozplynulé, stíny modra nebe,
vy truchlivci, jenž rozsmutnivše sebe,
v tiché se slzy celí rozplýváte:
vás já jsem posly volil mezi všemi.
Kudy plynete u dlouhém, dálném běhu,
i tam, kde svého naleznete břehu,
tam na své pouti pozdravujte zemi.
Ach, zemi krásnou, zemi milovanou,
kolébku mou i hrob můj, matku mou,
vlast jedinou i v dědictví mi danou,
širou tu zemi, zemi jedinou!